

POZDRAV SUDIONICIMA TJEDNA U IME TEOLOGIJE U SPLITU

Dr Ante KUSIĆ

Kao rektor Centralne visoke bogoslovne škole u Splitu, koja je sada pod nazivom *Teologija u Splitu* trajno afilirana Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, želim pozdraviti ovaj cijenjeni skup. Slobodan sam organizatorima i svim predavačima izraziti očekivanje da će nas obogatiti novim inicijativama na temu „Spasenje čovjeka i svijeta po Isusu Kristu.”

Isus Krist je za nas vjernike *Emanuel* tj. „Bog s nama”. Kao „Put” kojim trebamo ići naprijed u oplemenjivanju čovjeka i svijeta, kao „Istina” koju trebamo uvijek dalje istraživati, kao „Život” koji trebamo uvijek dalje razvijati – *Isus Krist* daje kršćanstvu uvijek novu snagu unutarnjeg obnavljanja. Evandeosko kršćanstvo zrači njegovu svjetlost. Onako – kao što mjesec zrači svjetlost sunca! Kršćanstvo („mjesec”) zrači svjetlost „Sunca” – Isusa Krista. Unatoč svim, često opravdanim, prigovorima na račun „slabe svjetlosti” od tog „mjeseca”, zbog sjaja „Sunca” – Isusa Krista, mnogi među najvećim misliocima čovječanstva izvanredno su lijepo govorili o spasenjskom utjecaju kršćanstva na rast čovjeka i svijeta. J. J. Rousseau, u IV. knjizi svog *Emila* piše: „Naše moderne vladavine – sasvim sigurno – kršćanstvu duguju svoj čvršći autoritet i manje česte prevrate. Ono je te vladavine učinilo manje krvoločnima; to se može dokazati činjenicama kad se moderne vladavine usporede sa starim vladavinama.” U djelu „Dva izvora vjere i morala” zapaža H. Bergson: „Trebalo je čekati kršćanstvo pa da ideja sveopćeg bratstva, koja uključuje jednakost prava i nepovredivost osobe, postane djelotvornom.” – H. Taine, u knjizi „Postanak suvremene Francuske” piše: „I danas... kršćanstvo je jedan veliki par krila, neophodan da podigne čovjeka iznad samog sebe. Uvijek i svugdje... čim su ta krila smalaksala ili bila slomljena, izopačilo se je javno i privatno ponašanje. U Italiji za vrijeme preporoda, u Engleskoj pod restauracijom i u Francuskoj pod direktorijem vidi se kako je čovjek postao poganski izopačenim, kako su okrutnost i senzualnost poplavile i društvo se pretvorilo u klaonicu i u javnu kuću. Prisustvujući izbliza prizorima te vrste može se procijeniti koliko je dobra i korisnoga u naša moderna društva donijelo baš kršćanstvo. Ni filozofski razum, ni umjetnička i književna kultura niti ikakve forme upravljanja ne mogu ga nadomjestiti u službi istinskog civiliziranja... Staro Evanđelje... još i danas je najbolja naravna pomoć za ispravno življenje društva.” – Takve ocjene uloge Isusa Krista u spasavanju čovjeka i svijeta, kroz kršćanstvo što ga je on zasnovao, smatramo

opravdanim. Ako smo pak u toj misiji kršćanstva ponekad zatajili, bilo kao pojedinci ili kao pojedine kršćanske crkve, za to okrivljujmo sebe i onaj „ljudski elemenat” u nama, a ne „inspiracijsku snagu” Krista iz Evandjelja. Ovidijevo „meliora video proboque, deteriora sequor” – vrijedi i za kršćanina, ali ne za „inspiracijsku snagu” duha Kristova. Stoga je i Friedrich *Schelling*, unatoč tome što je jedan od glavnih predstavnika njemačkog idealizma, u svome nastupnom govoru kao profesor u Berlinu rekao: „Ni s obzirom na filozofiju kršćanstvo nije nikakvo čisto intelektivističko shvaćanje; ono je nešto drugo, ono je djelovanje, djelovanje veće od svih drugih djelovanja. I to djelovanje ima kao svoje središte osobu *Krista*, *Krista* kakvim ga je predočilo Evandjelje.” Tu je Isus Krist označen – kao vjesnik ljubavi, kao pobornik pravde, kao unositelj božanskog života u zemaljski život, kao pomladivatelj zemaljske obamrlosti na dijeli božanskih kalorija, kao veza neba sa zemljom, kao posrednik između Boga i ljudi, kao povezivatelj čovjeka s čovjekom, kao Učitelj dobrote znanja i znanja dobrote, kao neiscrpnj isijavatelj oplemenjivanja razuma i srca u bezbrojnim oblicima života čovjeka kao pojedinca i kao društvenog bića. Tu je Isus Krist: princip optimizma kojim se svladavaju sve poteškoće, princip neuništive životne radosti koja neprekidno spaja uravnoteženo „veselje Zemlje” sa završnom puninom „veselja Neba”. Vjerujem da će na takvim sektorima „spasenja čovjeka i svijeta” predavači ovoga svećeničkog tjedna osvijetliti za današnju našu „Crkvu za svijet i unutar svijeta” veličanstveni lik Isusa Krista. Svim predavačima i sugovornicima želim uspjeh u ostvarivanju toga velikog cilja. Sretno!